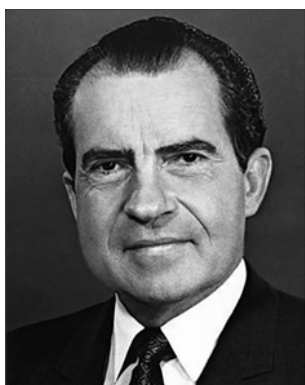

Т. А. Грищенко

Ніксон Річард-Мілгаус

НІКСОН Річард-Мілгаус (Nixon Richard Milhous; 09. 01. 1913, м. Йорба-Лінда, шт. Каліфорнія, США – 22. 04. 1994, м. Нью-Йорк, США) – 37-й президент США (1969–74). Закінчив Вітт'єрський коледж (шт. Каліфорнія, 1934) і школу права Університету Дюка (шт. Пн. Кароліна, 1937). Відтоді працював адвокатом. Під час 2-ї світової війни служив на флоті. 1947–50 – член палати представників Конгресу США; 1950–53 – сенатор від шт. Каліфорнія; 1953–61 – віце-президент США. 1974, перебуваючи у процедурі імпічменту, вимушено подав у відставку з посади президента з метою уникнення усунення з неї ухвалою сенату. Звільнений від подальшої відповідальності перед законом рішенням свого наступника на посаді глави держави – Дж. Форда.

Роки його президентства відзначилися історичними досягненнями США на міжнародній арені: покладено край участі країни у військово-політичному конфлікті на Індокитайському п-ові, нормалізовано відносини з Китаєм, досягнуто істотного прогресу у відносинах із СРСР, розширено співпрацю з європейськими країнами соціалістичного табору. Ці зміни заклали підґрунтя процесу розрядки міжнародної напруженості й сприяли частковій лібералізації позиції східноєвропейських режимів щодо свободи доступу до інформації власних громадян. 1972–74 взяв участь у 3-х самітах із вищим радянським керівництвом, за підсумками яких підписано десятки двосторонніх документів. 29–30 травня 1972 під час першого візиту до СРСР відвідав Київ – загалом це було вперше в історії, коли президент США побував в Україні (УРСР). На урочистому прийомі, влаштованому від імені Президії ВР і уряду УРСР, він виголосив тост, який закінчив словами, що викликали певний міжнародний резонанс через свою, як це було сприйнято, неоднозначність: «Отже, я хотів би попросити вас підняти келихи за героїв України часів війни і часів миру». За підсумками візиту Н. до

Москви 1974 серед іншого підписано угоду про відкриття радянського генерального консульства у Нью-Йорку й американського у Києві, однак її не реалізовано через погіршення відносин, зумовлене введенням 1979 радянських військ до Афганістану. Загалом представники адміністрації Н., керуючись реалістичними принципами зовнішньої політики, розглядали Україну як етнічно самобутню, але невід'ємну складову СРСР.

Бібліографічний опис:

Ніксон Річард-Мілгаус / Т. А. Грищенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-74447>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).